ادامه از صفحه اول

حق دسترسی به پرونده‌ها

بدان‌سان که حق دسترسی به پرونده را منوط به دستور مقام قضائی می‌دانند؟! فارغ از اینکه دعوایی تحت عنوان صدور اجازه برای دسترسی به پرونده‌های اداری و امثالهم در رویه قضائی وجود ندارد. این نوع حواله‌دادن به دادگاه ازسوی مأمور دولت نه‌تنها ناقض حق شهروندی مراجعان است، بلکه به‌نوعی موجب هدررفت وقت دادگاه‌ها و تحمیل هزینه غیرقانونی به مراجعان و قوه قضائیه است. بر این پایه، پرسش این است که آیا شهروندان حق دسترسی به اطلاعات، مطالعه و کپی‌برداری از پرونده‌های خود را که نزد مقامات دولتی است دارند یا خیر؟ آیا تابوهای سنتی و ممانعت شهروندان از دسترسی به محتویات پرونده‌های خود، مبتنی‌بر مبانی مشروع و قانونی است یا یادگاری است از سیستم گذشته حاکم بر این مرز و بوم؟ امروزه حق دسترسی به اطلاعات یکی از اصول اساسی حکومت‌های دموکراتیک است. از لحاظ تحلیلی خاستگاه این حق بشری، مفاهیم ژرفی است که در ماده ۱۹ اعلامیه جهانی حقوق بشر بدان اشاره شده است: «هرکس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مزبور شامل آن است که از داشتن عقیده خود بیم و اضطرابی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و افکار و در أخذ و انتشار آن به تمام وسایل ممکن و بدون ملاحظات مرزی آزاد باشد». بر این بنیاد، بر فرض اینکه قانونی وجود نداشته باشد، حکومت‌ها باید چنین حقی را مورد شناسایی و تضمین قرار دهند. اما، قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات به صراحت چنین حقی را مورد شناسایی قرار داده و کلیه مؤسسات عمومی (سازمان‌ها و نهادهای وابسته به حکومت) را مکلف به رعایت قانون کرده است. بدین سبب می‌توان گفت آزادی اطلاعات یا حق دسترسی به اطلاعات موجود در نهادها و مؤسسه‌های عمومی جزء حقوق شهروندی محسوب می‌شود. همان‌طورکه حقوق‌دانان گفته‌اند، اصل شفافیت اسنادی، براساس قانون دسترسی به اطلاعات ایجاد شده است و موافق این اصل، شهروندان حق دارند از کلیه تصمیماتی که توسط نهادها و مؤسسه‌های عمومی و دولتی اتخاذ می‌شود، آگاه شده و تمامی اسناد اطلاعات مربوط باید به‌راحتی در دسترس شهروندان قرار گیرد. قانون دسترسی آزاد به اطلاعات در پیروی از چنین مفاهیمی و تضمین حقوق شهروندان، نه‌تنها به وجود چنین حقی اذعان کرده، بلکه خاطیان را مستوجب عقوبت و تعزیر دانسته است (تبصره ۱ ماده ۲۱ قانون دسترسی آزاد به اطلاعات). در تعاقب آن، قوه مجریه نیز جهت رفع ابهام و روشن‌کردن معانی مندرج در قانون، آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های متعددی به تصویب هیئت وزیران رسانده است ازجمله شیوه‌نامه‌های مربوط‌به حق دسترسی به پرونده‌ها و مکاتبات اداری می‌توان از شیوه‌نامه دسترسی آزاد به اسناد و مکاتبات اداری نام برد. در این شیوه‌نامه اسناد و مکاتبات اداری به‌طور مبسوط تعریف شده است و به بسیاری از گفت‌وگوها خصوصا مفهوم اطلاعات عمومی مندرج در قانون خاتمه داده است. همچنین موافق ماده ۳۱ منشور حقوق شهروندی: «حق شهروندان است که به اطلاعات شخصی خود که توسط اشخاص و مؤسسات ارائه‌دهنده خدمات عمومی جمع‌آوری و نگهداری می‌شود، دسترسی داشته باشند و...». بر این اساس، برخلاف رویه موجود که توجهی به درخواست مراجعان نمی‌شود، باید گفت محروم‌کردن شهروندان از دسترسی به مکاتبات، اسناد و پرونده‌های اداری عملی خلاف قانون است و مأموران خاطی قابل مجازات هستند. بی‌تردید، وجود حقوق شهروندی برای تغییر رویه اداری کافی نیست، بلکه به نظر می‌رسد علاوه‌بر آموزش مأموران دولتی (سازمان‌ها و نهادهای وابسته به حکومت) برای تحقق اهداف آزادی اطلاعات، شهروندان نیز باید تحت آموزش قرار گیرند تا با آگاهی از وجود چنین حقی آن را مطالبه کنند.

*** وکیل دادگستری و استاد دانشگاه**

جفای به ری

در آنجا نقطه‌ای بود که می‌گویند مرکز عالم است و در کنار آن بسیار تأسیسات ماندگار قدیم و جدید شکل گرفته و حفاظت شده و مبنای فرهنگ، تمدن و اقتصاد دیروز و امروز شده است و هیچ‌کس هم نمی‌تواند از پس پاسخ به این پرسش برآید که چرا این نقطه مرکز زمین است. کشورهای مجاور ما که از درآمدهای نفتی شهرهای ذوق‌زده و جدید ساخته‌اند، اینک به ساختن موزه و جعل میراث فرهنگی و تاریخی روی آورده‌اند و بسیاری از دستاوردهای تاریخی ایران را در آنجا ثبت و ضبط می‌کنند. یاد سخن شاه قاجار می‌افتم که به باستان‌شناسان فرانسوی گفته بود به غیر از طلا و جواهرات بقیه آثار از آن شماست. امروزه همان خس‌وخاشاک، بخشی از گنجینه‌های ارزشمند موزه‌های اروپایی به‌ویژه لوور را تشکیل داده است و ارزشی به‌مراتب بالاتر از طلا و جواهرات موردنظر اعلی‌حضرت قوی شوکت دارد. این اکتشافات به اینجا هم ختم نشد و پس از مقاله مشهور دومرگان، باستان‌شناس و زمین‌شناس فرانسوی، فردی به نام آنتوان کتابچی‌خوان یادداشتی نوشت که حلقه ارتباطی کشف نفت و قرارداد دارسی شد. به‌هرحال نمی‌دانم چگونه است که تمدن شناخته‌شده و بناهایی همچون چشمه علی که طنین آن جهانگیر است، این‌گونه زمینگیر شد. مردمانی که صدها سال نام مبارک علی امیرالمؤمنین را بر آن چشمه گذاشته‌اند تا برکت را به مزارع و خانه‌هایشان ببرند از آب آن چشمه‌ها محروم شده‌اند، لابد چندان نخواهد گذشت که قالی‌شویان سال نو نیز از برکت شستن فرش‌ها و فرشینه‌ها در چشمه‌ای مبارک محروم خواهند شد و از آن‌همه زیبایی قصه‌ها، سرزندگی عکس‌ها و شادابی خاطره‌ها جز در بایگانی ذهن‌ها و آرشیو رسانه‌ها چیزی باقی نخواهد ماند. کجاست شهرزاد قصه‌گو، که از دل هزارویک‌شب، داستان‌های ری را برآورد و بر تلخ و شیرین آن بیفزاید؟

رئیس قوه قضائیه:

لغو تحریم‌ها دستاویز دعواهای سیاسی نشود

میزان: رئیس قوه قضائیه روز گذشته در جلسه شورای عالی قوه قضائیه، با بیان اینکه امروز لغو همه تحریم‌ها و راستی‌آزمایی آن یک مطالبه ملی است و این مطالبه نباید دستاویز دعواهای سیاسی و وقت‌کشی شود، به کسانی که مسئول پیگیری و تحقق این مطالبه هستند، متذکر شد که به طرف مقابل اجازه وقت‌کشی ندهند. ابراهیم رئیسی، همچنین «شوراها» را نهادی برآمده از قانون اساسی و جلوه‌ای از حاکمیت اراده مردم نسبت به زندگی خودشان دانست و افزود: شوراها از دستاوردهای مثبت قانون اساسی هستند و تلاش‌های خوبی هم برای گره‌گشایی از امور داشته‌اند؛ اما با آسیب‌هایی نیز مواجه شده‌اند. برخی شوراها خدمات زیادی انجام داده‌اند و خوش‌نام هستند و مردم هم به آنها اعتماد دارند؛ اما برخی نیز مشکلاتی داشته‌اند که پرونده‌های متعدد و درخورتوجهی برای آنها در مراجع قضائی تشکیل شده و در حال رسیدگی است. او عنوان کرد: نهاد شوراها دارای مشکلاتی ساختاری است که اگر به آنها توجه نشده و این مشکلات به صورت ریشه‌ای حل نشوند، همواره شاهد بروز آسیب‌ها و مشکلات خواهیم بود. رئیس دستگاه قضا، همچنین با تبریک میلاد امام حسن مجتبی (ع)، کمک‌های مؤمنانه را جلوه‌ای از کرامت دانست و گفت: شرایط حساس امروز توجه ویژه به نیازمندان و مستمندان به‌ویژه کسانی را که به کرونا مبتلا شده‌اند، می‌طلبد و این وظیفه همگانی ماست که به هر شکلی که می‌توانیم از زندگی آنها گره‌گشایی کنیم. رئیسی، وقت‌گذاشتن و نشستن پای حرف‌ها و درددل‌های مراجعان به عدلیه را از مصادیق کرامت دانست و عنوان کرد: اگر می‌خواهیم به سیره امام مجتبی (ع) عمل کنیم، باید توجه داشته باشیم آن حضرت درحالی‌که در مسجدالحرام معتکف بودند، نیاز حاجتمندی را که به ایشان مراجعه کرده بود، رفع کردند. از آموزه‌های آن حضرت آن است که با گره‌گشایی از کار کسانی که به هر دلیلی به دستگاه‌ها و ادارات مراجعه می‌کنند، روزنه‌های امید را در دل آنها روشن کنیم و این امیدآفرینی در سایه کار به‌موقع حاصل می‌شود، نه با حرف. او با بیان اینکه تعداد مراجعان به دادگستری‌ها و سازمان‌های تابعه می‌تواند کاهش یابد، به مدیران و کارکنان همه دستگاه‌ها به‌ویژه همکاران دستگاه قضا متذکر شد که اگر کار مراجعه‌کنندگان به آنها در همان مراجعات اولیه حل‌شدنی است؛ چرا باید به گونه‌ای عمل شود که نیاز به مراجعه دوباره باشد.

رئیسی افزود: شرایط کرونایی اقتضا می‌کند که کارکنان همه ادارات خصوصا همکاران دستگاه قضا بدانند که از وظایف مهم اسلامی و ملی و اداری این است که کار مردم را به‌موقع انجام دهیم تا مجبور به مراجعه دوباره و غیرضروری افراد نباشند. رئیس دستگاه قضا با تقدیر از همت مضاعف همکاران قضائی در ایام کرونایی برای رسیدگی به پرونده‌ها و کار مردم متذکر شد: امروز راهبرد دشمن ایجاد یأس و ناامیدی و راهبرد ما ایجاد امید است تا مردم احساس کنند کارشان در ادارات و سازمان‌ها به سهولت و سرعت انجام می‌شود. وقتی یک خانم یا آقایی برای تظلم‌خواهی به یک واحد قضائی مراجعه می‌کند، نباید دغدغه دیگری بر رنج و دغدغه‌اش اضافه شود؛ بلکه باید مشکل او را در سریع‌ترین زمان ممکن برطرف کنیم. او عنوان کرد: امروز ما توان و امکانات حل مشکلات و رفع ظلم از آنها را داریم و این ظرفیت‌ها باید به‌موقع و در زمان خودش به کار گرفته شود تا کار مردم زودتر انجام شود و امیدواری در جامعه افزایش یابد.

جنجال بر سر یک فایل صوتی ظریف

چه کسی افشا کرد، چه کسی سود برد؟

عکس: AP

اینکه چه کسی یا کسانی فایل صوتی مصاحبه ظریف با سعید لیلاز را که در تاریخ ششم اسفند منتشر شد، افشا کرده و به دست رسانه فارسی‌زبان خارج از کشور رسانده، کم‌کم به این سمت می‌رود که چه کسی یا کسانی یا جریانی از افشای این گفت‌وگو سود می‌برند. همین مسئله به یک دعوا بین حامیان و مخالفان ظریف در داخل و فضای مجازی تبدیل شده است. آنها که محتوای سخنان ظریف را محرمانه و افشای برخی موارد و مسائل را امنیتی دانسته‌اند، دولت را متهم می‌کنند که باز به نفوذی‌ها امکان جولان داده است؛ برای همین روزنامه فرهیختگان در مطلبی که نوشته سردبیر است، با اشاره به اینکه این گفت‌وگو با میزبانی مرکز بررسی‌های استراتژیک با مدیریت حسام‌الدین آشنا انجام شده است، تیتر «رسوایی آشنا» را برای مطلب خود انتخاب کرده است که افشای این فایل به‌ویژه تقطیع و انتشار آن می‌تواند مهمات و آتش لازم برای توپخانه رسانه‌ای جناح راست را فراهم کند که در صورت نامزدی ظریف بهانه لازم را برای رد صلاحیت او در دسترس قرار می‌دهد؛ اما حسام‌الدین آشنا، مشاور فرهنگی رئیس‌جمهوری، در توییتی در واکنش نوشت: اللهم و من ارادنی بسوء فأرده و من کادنی فکده، ان‌شاءالله این سوءنیت و کید احتمالی، به خودشان برگردد.

نشریه «اخبار و تحلیل‌ها»ی معاونت سیاسی سپاه در واکنش به انتشار مصاحبه جواد ظریف، با حمله به وزارت امور خارجی، عامل این انتشار را «نفوذ سازمان‌یافته در دستگاه دیپلماسی کشور» دانسته است. این نشریه روزانه از مواضع ظریف به‌شدت انتقاد کرده و نوشته اگر قاسم سلیمانی، فرمانده شهید و پیشین نیروی قدس سپاه، «میدان را هم مانند عرصه دیپلماسی به دولت واگذار می‌کرد، احتمالا همان‌طورکه هنوز برجام بعد از هزاران بار نقض و رفت‌وبرگشت همچنان در وین در دست مذاکره‌های نافرجام است، میدان مبارزه با داعش نیز باید همچنان بعد از سال‌ها ادامه پیدا می‌کرد. این نشریه سپاه در پاسخ به حرف‌های ظریف درباره بی‌خبر نگه‌داشتنش از برخی اطلاعات عملیات‌های مهم نظیر حمله به عین‌الاسد، نوشته «چرا باید به وزارت خارجه‌ای که یک فایل صوتی محرمانه در آن قابل حفاظت نیست، اعتماد کرد و اطلاعات حمله سری نظامی را به آن داد؟».

محبوب ۱۴۰۰ یا مغضوب؟

برخی دیگر معتقدند باید فضای بازی را گسترده‌تر دید و با توجه به دو رخداد مهم یعنی درجریان‌بودن مذاکرات وین و انتخابات ۱۴۰۰ و نام‌بردن از ظریف به‌عنوان یکی از گزینه‌های احتمالی جریان اصلاح‌طلب، باید دید که انتشار این فایل صوتی اولا چه اثری در سطوح قدرت و جامعه داشته و ثانیا چه کسانی از آن بهره می‌برند. آنها که معتقدند افشای این فایل که قرار بوده بعد از پایان دولت فعلی منتشر شود، باعث سوخت‌شدن ظریف شده، قطعا انگشت اتهام را به سمت رقبای درون‌گروهی و برون‌گروهی برده‌اند. برخی دیگر معتقدند که این فایل صوتی اتفاقا در راستای ایجاد تحرک در بدنه اجتماعی یخ‌زده حامی جریان اصلاحات بوده تا شاید آنها را به تحرک وادارد و این یعنی فایل صوتی به نفع ظریف بوده است؛ مثلا سردار حسین علایی، نخستین فرمانده نیروی دریایی سپاه پاسداران، در واکنش به انتشار فایل صوتی ظریف و حواشی پیش‌آمده گفت: «انتشار مصاحبه وزیر امور خارجه نشان داد که در ایران هیچ حرف و رفتار و عمل محرمانه‌ای وجود ندارد و هر سخنی که گفته شود، برای عموم منتشر خواهد شد. از سوی دیگر الان فضای انتخابات در افکار عمومی بسیار سرد است و بخشی از مردم حضور خود را در پای صندوق‌های رأی بی‌ثمر می‌دانند و معتقدند که تغییر دولت‌ها نمی‌تواند سیاست‌های نادرست کلان اداره کشور را تغییر دهد؛ اما انتشار این نوار نشان می‌دهد که افراد چقدر در حفظ منافع ملی مؤثرند و دولت‌ها حتی با اختیارات ناکافی نیز می‌توانند در سرنوشت مردم مؤثر باشند. بنابراین ممکن است توجه به سخنان آقای ظریف باعث افزایش مشارکت در انتخابات ریاست‌جمهوری شود و مردم تلاش کنند تا حداقل بدترها انتخاب نشوند». این در حالی است که به نظر می‌رسد گلایه‌های تلویحی ظریف از دوگانه میدان-دیپلماسی؛ چهره یک وزیر خارجه مختار و قدرتمند را به تصویر نمی‌کشید تا بخواهد نوید یک رئیس دولت مختار و قدرتمند را بدهد! با این نگاه، این فایل صوتی نه در راستای تشخص‌بخشی به او، بلکه در راستای سوزاندن ظریف بوده است؛ اما یک تحلیل هم می‌گوید که قصد منتشرکنندگان، ضربه‌زدن به مذاکرات فعلی با دورنمای انتخابات ۱۴۰۰ بوده است. آنها ماجرا را فراتر از شخص ظریف و بیشتر، جریانی تحلیل می‌کنند و جریان اصولگرای دلواپس و احمدی‌نژادی‌ها را در معرض اتهام قرار می‌دهند. دو نمونه اخیر یعنی بگومگوی تند وزارت خارجه با صداوسیما بر سر نحوه پوشش‌دهی مذاکرات وین و انتقادات شدید به صداوسیما درباره پخش مستندی علیه مذاکرات وین به‌اضافه حمله تند اخیر احمدی‌نژاد به ظریف و پاسخ توییتری ظریف به او نشان می‌دهد که کدام جریان این روزها به دنبال انتقام‌گرفتن از ظریف بوده‌اند. تا جایی که برخی شنیده‌ها از محافل احمدی‌نژادی‌ها خبر داده بودند که آنها به‌زودی یک بمب خبری پیش از انتخابات منفجر خواهند کرد. شاید بمب آنها همین فایل صوتی بوده است. محمود احمدی‌نژاد اخیرا مذاکرات هسته‌ای را محل انتقاداتش قرار داده و گفته است «چه کسی و به چه حقی به شما اجازه داده است برای مذاکرات بروید؟ از آن طرف دنیا تأسیسات ما را منفجر می‌کنند و بعد شما می‌خواهید برای مذاکره بروید». او در این اظهارات تلویحا از سریال ضددولتی گاندو حمایت کرده بود.

در همین زمینه رحیمی جهان‌آبادی، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس، در توییتی نوشته بود که انتشار فایل مصاحبه ظریف ربطی به انتخابات ریاست‌جمهوری ندارد. هدف ضربه‌زدن به مذاکرات وین و تکمیل‌کننده تخریب‌های اخیر در سایت نطنز و سایر آسیب‌ها به منافع ملی است. محمد مهاجری، فعال سیاسی اصولگرا نیز با تقسیم‌بندی کسانی که از انتشار این فایل صوتی سود می‌برند، نوشت: «افسران آگاهی هنگام مواجهه با یک جنایت، یک سؤال راهبردی را مطرح می‌کنند: چه کسی از این حادثه سود می‌برد؟ پاسخ درست به این سؤال، راه را برای رسیدن به هدف به‌سرعت هموار می‌کند. در ماجرای انتشار فایل صوتی آقای ظریف، صرف‌نظر از درست یا غلط‌بودن اظهارات او، این پرسش مهم است که چه کسانی و با چه هدفی سخنان ظریف را درز داده‌اند؟ ۱- در داخل کشور جناح ضدبرجام و مشخصا دلواپسان و پایداریچی‌ها از این اتفاق سود می‌برند؛ چون مرد اول برجام را می‌زنند و او را حتی از احتمال بسیار ضعیف نامزدی در انتخابات محروم می‌کنند. ۲- در خارج کشور، مشخصا اسرائیل علاوه بر آنکه به اهداف ضدبرجامش می‌رسد، از شکراب‌شدن روابط ایران و روسیه شاد می‌شود. اسرائیل که بارها جاسوسی و ترور و خرابکاری هسته‌ای را در داخل کشور با موفقیت انجام داده، حالا در فرایند اخیر یک امتیاز بزرگ هم به دست آورده. ۳- جریان اپوزیسیون و براندازان از جمله سازمان منافقین به خاطر جنجال تازه، با دم‌شان گردو می‌شکنند».

قالیباف را هم زدند

نکته دیگری هم که می‌توان به آن اشاره کرد، این است که افشاکنندگان این فایل صوتی گویا به دنبال این بوده‌اند که با یک تیر دو یا چند نشان بزنند. بسیاری معتقدند این فایل صوتی هم‌زمان قالیباف را هم تخریب کرده است؛ آنجا که ظریف می‌گوید قالیباف از تابستان سال ۹۲ به دنبال این بود که ظریف را وزیر خارجه‌اش کند. این در حالی است که قالیباف این سال‌ها ژست ضد دولت، ضد ظریف و سیاست هسته‌ای آن را گرفته است. گفته شده که توییت محمود رضوی دقایقی بعد از پایان انتشار فایل صوتی گفت‌وگوی ظریف در کلاب‌هاوس ایران‌اینترنشنال نشان داد که تیم قالیباف می‌داند که چه ضربه‌ای خورده است. اگرچه رضوی انتشار فایل را بازی پیچیده اصلاح‌طلبان می‌داند؛ اما در نهایت اعتراف کرد که انتشار این فایل صوتی «زمین بازی انتخابات را از کارآمدی، به سمت مذاکره، سازش و تحریم» برد.

دفاع از سلیمانی در برابر ظریف

اصولگرایان اصولا به آن بخش از سخنان ظریف واکنش نشان داده‌اند که درباره «میدان و دیپلماسی» صحبت کرده و اظهار نظرهایی درباره سردار سلیمانی داشته است؛ مثلا علی خضریان، سخنگوی کمیسیون اصل نود، مدعی شده که: «ظریف درکی از ایجاد قدرت میدان برای چانه‌زنی در مذاکره ندارد و فکر می‌کند این او بوده که دیپلماسی لبخند را برای میدان اقتدار حاج قاسم سلیمانی هزینه می‌کرده است! این عقب‌ماندگی تحلیلی، برای پایان عمر سیاسی او کافی است». سیدنظام‌الدین موسوی، عضو کمیسیون اصل نود و مدیر سابق خبرگزاری فارس هم نوشته: «جناب آقای ظریف! همین که فایل صوتی محرمانه جناب‌عالی از شبکه تلویزیونی وابسته به آل سعود سر درمی‌آورد؛ یعنی در جریان قرارندادن شما پیرامون حمله موشکی به عین‌الاسد و سفر بشار اسد به تهران کار بسیار دقیق و درست و هوشیارانه‌ای بوده است. گاندوها اطرافتان را پر کرده‌اند آقای وزیر!». نصرالله پژمانفر، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس هم خواستار توضیح‌دادن ظریف بابت محتوای گفته‌هایش شده و گفته: «آقای ظریف پس از ۴۰ سال در حوزه دیپلماسی در جمهوری اسلامی ایران گویا هنوز متوجه خطوط قرمز نظام و خط‌مشی نظام در حوزه سیاست خارجی نیست».

محمدرضا عارف:

باید از گروکشی سیاسی پرهیز شود

محمدرضا عارف در نشست خبری روز گذشته خود با عنوان «ارائه برنامه‌های پیشنهادی بنیاد امید ایرانیان برای عبور از شرایط سخت کشور»، گفت: «تقاضای ما از نخبگان کشور این است که این سند را نقد کنند. ما این سند را فراتر از انتخابات می‌دانیم؛ چون بنیاد امید ایرانیان وظیفه خود را توسعه حمکرانی خوب تعریف کرده است. بنیاد امید ایرانیان پاتوقی برای چهره‌های علمی کشور است. بیش از یک سال با نگاه علمی تلاش کردیم تا برای حل چالش‌های بزرگ برنامه تهیه کنیم. سمت و سوی این سند اقتصادی است. تأکید ما این است که این اسناد با نگاه علمی و با توجه به تجربیات جهانی تهیه شود». به گزارش «امیدنامه» عارف ادامه داد: «تأکید ما در این برنامه بر اصلاح ساختارها و نظام اقتصادی کشور است. ما به وفاق و همدلی همه مسئولان نیاز داریم. همه باید باور کنند که اصلاح ساختاری باید انجام شود. مردم هم باید امیدوار شوند که این اصلاحات موجب حل چالش‌های کشور می‌شود. باید از گروکشی و تنازع سیاسی هم پرهیز شود». رئیس بنیاد امید ایرانیان خاطرنشان کرد: «آنچه مورد نگرانی ما است، روند کاهشی شاخص‌های اجتماعی و اقتصادی و سرمایه انسانی است. من فرد خوش‌بینی هستم و نمی‌خواهم تلاش‌های انجام‌شده را زیر سؤال ببرم؛ اما این شرایط و مسیر کشور را نمی‌توانیم ادامه دهیم. ما اصلاح امور را ضرورت جدی برای کشور می‌دانیم. ریشه مشکلات کشور را در حوزه حکمرانی اقتصادی و نظام تصمیم‌گیری اقتصادی می‌دانیم. بپذیریم که اقتصاد ما بیمار است و نباید دنبال درمان موقت باشیم. تصمیمات هماهنگ، فراگیر و سختی باید بگیریم. ما باید درمان سخت را بپذیریم. باید باور داشته باشیم سندی که تهیه کرده‌ایم، اجرائی است». او تصریح کرد: «آرایش فعلی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور به گونه‌ای است که ذی‌نفعان با قدرتی که دارند، مانع اصلاحات ساختاری می‌شوند. رفتار عوام‌فریبانه با مردم هم مانعی دیگر برای اصلاح ساختاری است». عارف با بیان اینکه بی‌کاری یکی از دغدغه‌های اصلی ماست و کشور توان کارآفرینی خود را از دست داده است، خاطرنشان کرد: «کشور ظرفیت سرمایه‌گذاری خود را از دست داده است. دهک‌های متوسط جامعه به خاطر مشکلات اقتصادی توان پس‌انداز ندارند. کشور در جذب سرمایه خارجی هم ناموفق بوده است. نظام بانکی کشور بدکارکردی دارد. منابع محدود هم غیربهینه استفاده می‌شود. از سویی سیاست‌های اقتصادی نادرست موجب خروج سرمایه از کشور شده است».او با تأکید بر اینکه علت اصلی چالش‌های اقتصادی را تورم می‌دانم، گفت: «هدف‌گذاری ما یک‌رقمی‌شدن نرخ تورم است و این کار سخت اما شدنی است. برای رسیدن به این هدف باید معضل کسری بودجه حل شود. نباید نگاه کوتاه‌مدت برای تهیه بودجه داشت. اصلاح نظام بانکی و مالیاتی باید انجام شود». رئیس بنیاد امید ایرانیان در ادامه با اشاره به اینکه ما ۲۷ چالش کشور را احصا کرده‌ایم، گفت: «برای دردهای سخت، درمان سخت هم نیاز است. ما به اتحاد ملی و حمایت مردم نیازمندیم. درمان تلخ است و به همراهی مردم نیازمندیم. ۱۲ رویکرد اساسی هم برای حل چالش‌های کشور تهیه کرده‌ایم». عارف با بیان اینکه تحریم‌ها تنها علت بحران اقتصادی نیست؛ بلکه عمق فاجعه اقتصادی کشور را نشان داد، تصریح کرد: «باید تلاش کنیم تحریم‌ها را رفع کنیم؛ ولی با رفع تحریم‌ها اقتصاد کشور نجات پیدا نمی‌کند و به اصلاح ساختار اقتصادی نیازمندیم. رفع تحریم‌ها فقط مسکنی کوتاه‌مدت است». او خاطرنشان کرد: «در انتخابات بهتر است به جای اینکه بگوییم به چه کسی رأی دهیم، بگوییم به چه برنامه‌ای رأی دهیم. باید کارنامه و سوابق افراد بررسی شود. باور من این است که رئیس‌جمهور اگر توانایی اجرائی داشته باشد، خیلی می‌تواند کار کند. ما شرایط رئیس‌جمهور مناسب را در این برنامه احصا کرده‌ایم». رئیس بنیاد امید ایرانیان ادامه داد: «ما همچنین برنامه‌های لازم را برای یک دوره چهارساله برای کاهش مشکلات اقتصادی تهیه کرده‌ایم. کاهش تورم، افزایش رشد اقتصادی، افزایش نرخ اشتغال، حل معضل مسکن، بهبود روابط بین‌المللی، ارتقای نظام سلامت و رفع موانع تولید را می‌توان در چهار سال دنبال کرد». عارف در پاسخ به پرسشی درباره حضورش در انتخابات گفت: «اگر به نتیجه قطعی رسیدم، حتما اعلام می‌کنم. نمی‌توان کاندیداتوری را از مردم مخفی کرد. اگر احساس کنم فردی مناسب‌تر از من حضور دارد، به او کمک می‌کنم. اگر شرایط کشور به حضور من نیاز داشت، ابایی برای حضور ندارم. این برنامه‌ای که امروز ارائه دادم، انتخاباتی نیست. اگر برنامه انتخاباتی بود، اعلام می‌کردم؛ ولی این برنامه‌های بنیاد امید ایرانیان است. تعدد کاندیداها در هر دو جناح وجود دارد و من آن را خوب می‌دانم». او در پایان درباره امکان تحقق این برنامه‌ها، اظهار کرد: «این برنامه‌ها شعار نیست و قابلیت تحقق دارد. اگر چوب لای چرخ هم نگذاریم و با هم دعوا نکنیم، این برنامه‌ها عملیاتی می‌شود. با نگاه و اجماع ملی می‌توان این برنامه‌ها را عملیاتی کرد».

روزنه

حسن روحانی:

مذاکرات وین نشان‌دهنده قدرت بالای ایران است

● **پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری:** رئیس‌جمهوری روز گذشته در دیدار جمعی از فعالان اقتصادی با اشاره به برگزاری مذاکرات احیای برجام در وین، گفت: مذاکرات وین نشان‌دهنده قدرت بالای ایران است و امروز دنیا پذیرفته است که راهی جز توافق با ایران و لغو تحریم‌ها وجود ندارد و این یک موفقیت بزرگ برای ملت ایران است.

حسن روحانی با بیان اینکه، هدف از جنگ اقتصادی ترامپ علیه ملت ایران، فروپاشی کشور و سرنگون‌کردن نظام بود، عنوان کرد: امروز با مقاومت و ایستادگی ملت و رهنمودهای مقام معظم رهبری و تلاش‌های انجام‌شده، همه دنیا و خود آمریکا به شکست جنگ اقتصادی اعتراف می‌کنند.

او با بیان اینکه در شرایط سخت حاکم بر اقتصاد کشور، بخش اقتصاد در خط مقدم بوده و ایستادگی و مقاومت کرده است، گفت: اگر می‌خواهیم ایران ما پیشرفت کند، باید جایگاه علمی و اقتصادی کشور را ارتقا ببخشیم.

همچنین به گزارش ایسنا، روحانی با اشاره به آثار مخرب ویروس کرونا بر اقتصاد کشور، افزود: این ویروس جهانی و غیر قابل پیش‌بینی است. اگر دو سال قبل به همه دانشمندان جهان می‌گفتید مشکل بهداشتی ما در دو سال آینده چیست نمی‌توانستند این موضوع را بگویند. رمال‌ها هم که می‌گویند در انتخابات چه کسی پیروز می‌شود این موضوع را پیش‌بینی نکرده بودند.

او ادامه داد: از یک کشور و استانی شروع شد که کسی فکر نمی‌کرد همه دنیا را بگیرد. در ایران هم وقتی اولین‌بار فهمیدیم این ویروس وارد شده است، به مردم اطلاع دادیم. روز آخر بهمن بود، وزیر بهداشت ما گفت دو نوعش در ایران هست. یک آقایی در دولت گفت خیلی بد است که الان نزدیک انتخابات هستیم اعلام کنیم، گفتم هر چه می‌خواهد بشود؛ باید اعلام کنیم. همان روز هم اعلام کردیم.

روحانی افزود: بعضی‌ها باور نکردند، بعضی‌ها مسخره کردند، اما نه‌فقط ما که همه دنیا مبتلا شدند. یکی می‌گفت ویروس شش‌ماهه است. یکی می‌گفت تابستان بشود از بین می‌رود، اما الان می‌دانیم ویروس خطرناکی است جهش‌های متعددی هم دارد. اولش می‌گفتند بدترینش کرونای انگلیسی است و بعد کرونای آفریقایی و اخیرا هم با کرونای هندی مواجه شدیم. پس معلوم است این ویروس در حال جهش است. معلوم هم نیست کی از آن خلاص می‌شویم.

رئیس‌جمهور همچنین گفت: انتخابات برای ملت و منطقه سرنوشت‌ساز است؛ نگوییم انتخابات اثری بر زندگی ما ندارد.

جهانگیری تأکید کرد:

افزایش قراردادهای تحقیقاتی میان دستگاه‌های دولتی و مراکز علمی

● **ایسنا:** معاون اول رئیس‌جمهور در جلسه شورای‌عالی علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) با اشاره به گزارش ارائه‌شده درباره جریان رو به رشد علم و فناوری در کشور، گفت: رشد درخورتوجه تولید علم در مراکز علمی، تحقیقاتی و پژوهشی، بیانگر این واقعیت است که گفتمان توسعه علمی و فناوری در کشور شکل گرفته است. اسحاق جهانگیری با تأکید بر اینکه رهبر معظم انقلاب بانی شکل‌گیری این گفتمان و جریان علمی در کشور هستند، افزود: امروز همه دستگاه‌های دولتی به منظور حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و تحقیقات دانشگاهی پای کار آمده‌اند تا رشد علمی کشور از شتاب بیشتری برخوردار شود. او تجهیز آزمایشگاه‌های مراکز علمی و دانشگاهی را به منظور افزایش مطالعات و تحقیقات علمی ضروری خواند و از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواست تا با استفاده از ظرفیت فاینانس یک میلیارد دلاری که به این موضوع اختصاص یافته است، تجهیز مراکز علمی کشور به‌ویژه با شرایط جدید پیش‌روی کشور را انجام دهد. جهانگیری بر افزایش و تداوم انعقاد قرارداد میان دستگاه‌های دولتی با دانشگاه‌های کشور تأکید کرد و از دستگاه‌های مستقر در استان‌ها خواست تا موضوعات و چالش‌های توسعه‌ای استان‌های خود را در دستور کار مطالعاتی و تحقیقاتی قرار دهند و از اعتبارات موجود که توسط قانون پیش‌بینی شده، به بهترین نحو برای حل مسائل مردم بهره‌مند شوند.